

čice itd. Posebno prva vrsta zori prav zgodaj, in navadno je uže takrat, kedar se s košnjo pričinja, več kakor na pol zrela. Toliko dozorjena trava pa ni samo malotečna, ona postane tudi kaj lahko rožičkasta, in jaz sem resnično v enem slučaju nič manj nego 110 rožičkov na enem samem stebelu seštel.

Klopčica pokaže tudi večkrat rožičke, ona ni sicer tako zgodnja, kakor lisičji rep, pa vendar zgodnejša kakor velika večina drugih trav. Vsled tega je tudi klopčica ob času navadne košnje, ako tudi ne prezorjena, pa vendar uže trda, in prav lahko je mogoče, da se na nji rožički nahajajo. Da se pa ne zarodé rožički na teh izvrstnih, zgodnjih rastlinah, zabranimo lahko s tem, da take senožeti v pomladi, kedar so iste rastline v cvetji, z ovci ali tudi z govedo popasemo. Popasene rastline se v rašči toliko zadržé, da pozneje z drugimi vred dozoré; to pa zboljšuje senó, ter zabranjuje zarejo rožičkov. Pasti se pa ne sme predolgo, k večjemu do 20. aprila in ne premočno, ker v nasprotnem slučaju se tudi ostale sorte trav v rašči zadržé.

Kar se sneti tiče, velevala previdnost, da se pleve snetljave pšenice nikdar kravam ne pokladajo; pazi naj se posebno na pokladanje zelene krme. Na listji, posebno pa na steblih in klasju zelene turšice nahajamo mnogokrat neke bule, katere nastajajo vsled neke snetne glivice. Te bule so lahko prav majhne, kakor grah drobne, pa tudi lahko kakor otročja glava debele, od začetka bele, pozneje rudečkaste, konečno črno sive. V vseh štadijah razvijanja so te bule brejim kravam kaj škodljive, kar so direktne skušnje do dobrega dokazale; vsled tega naj se vedno, kedar se kravam zelena turšica poklada, vse bule, kar se dá, pazljivo odstranijo, kar velja od vsake domače sorte, in ne manj od ameriške zobate, ali od tako zvanega konjskega zoba.

(Konec prihodnjič.)

### Gospodarske novice.

\* *Kmetijska podružnica Vipavska* imela bode dne 19. ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. K. Dolenca v Vipavi občni zbor, h kateremu zaradi važnih zadev, o katerih se bode razpravljalo, predstojništvo vse podružnične p. n. ude najuljudneje povabi.

\* *Kmetijska podružnica v Jesenicah* ima 18. t. m. svoj občni zbor. Na dnevnem redu je volitev novega predsednika in odbora.

\* *Važno za sadjerejce!* Zoper mrčese, ki poškodujejo sadna drevesa, priporoča se nam tako zvani „Pichlerjev lim“ zoper mrčese. Rabi se ta lim tako, da se debla obvežejo z 10 do 12 centimetrov širokim papirjem, kateri se potem s tem limom namaže. Gosenice in mravlje obtiče na tem limu. Vsakih 14 dni mora se papir zopet namazati. Za 30 dreves zadostuje pol kilograma tega lima, ki stane 75 kr. ter se dobi pod naslovom: „L. Pichler, Obstgartenbesitzer in Unterlab Nr. 1 bei Retz“

### Obrtniška novica.

\* *Bohinjska ruda imenovana „Bauxit“*, katero so na Rudnici kopali, nehala se je iz Bohinja izvažati. Bohinjska dolina zgubi s tem mnogo zaslužka. Ta ruda se je izvažala na Nemško, kjer so iz nje izdelovali kovino „Aluminium“, galún in druge aluminijske soli. Kovina „Aluminium“ znana je uže iz časov Napoleona I. Ker je namreč ta kovina trikrat loža, kakor železo ter ima zraven tega vse lastnosti železa, nameraval je uže Napoleon izdelovati za svoje vojake iz te

kovine orožje. Pričeli so uže takrat delati to kovino iz rude, ki se imenuje „Kriolit“, ker Bannit a še poznali niso. Žalibog je izdelovanje te kovine tako drago, da je „Aluminium“ mogoče le rabiti za lepotske stvari.

Rudo „Bauxit“ so prej poznali samo na Francoskem in Irskem, še le okoli petdesetega leta našli so jo na Bohinjskem, katero so nemški mineralogi „Woeheinit“ krstili. Sedaj se koplje ta ruda na Doljne-Avstrijskem in tudi v drugih krajih; zatoorej dobijo nemške tovarne lahko iz bližnjih krajev dosti te rude in si prevažanje iz Kranjskega, ki mnogo stane, prihranijo. Škoda bi bilo za Bohinjsko dolino, ako bi se ta ruda več ne uporabljevala. Opozorujemo obrtnike, katerim ne primanjkuje niti inteligence niti denarja, da se iz te rude lahko napravi tudi opeka, ki zdrži največo vročino (feuerfeste Ziegel) in pa Šmirgel. Taka opeka se posebno lahko in dobro prodaja.

Tudi v Polščici blizo Kroke nahaja se ta ruda; koplje jo tam gospod K. Pibrovec

E. K.

### Občni zbor kranjske kmetijske družbe

dne 23. novembra 1881.

*Poročila in predlogi podružnic ali posameznih družbenih udov po §. 19. pravil.*

(Dalje in konec.)

Gospod Ogulin izreče, da je v imenu podružnice v Novem mestu (Rudolfovem) stavil tudi predlog, naj se poučni črtež slapenske sadjerejske in vinstvene šole dopolni s tem, da se v tej šoli teoretično in praktično uči metoda, kako se vinogradi z namešanim trsjem z malo škodo ali tudi brez škode navadnemu pridelku dadó presaditi v čisto trsje.

Gospod vodja Dolenec odgovori, da to, kar g. predgovornik želi, se v slapenski šoli uže leta vrši. On ne more drugoga reči, kot: cepíte trte in jih pogróbajte, pa boste dospeli do boljšega.

Odbornik Murnik izreče željo, naj bi g. Ogulin o razstavi novomeški in o predlogu zastran vrboreje nekoliko obširneje poročal, ker je posebno predlog dotikajoč se vrboreje jako zanimljiv in važen.

Gosp. Ogulin na to poroča: Jaz sem hotel kratko govoriti, ker se je to poprej povdarjalo. Kmetijska podružnica v Novomestu je ukrenila, da napravi kmetijsko razstavo za okraj novomeški, krški in črnomaljski. Kar se tiče vin, je bil vspeh zelo dober, kajti 49 razstavljalcev je poslalo 53 vrst vina, katerih se je stavilo 18 v prvi razred, 36 v drugi, ostala razstavljena vina so prejela ničlo. Poudarjati mi je, da so razsojevalci sila strogo postopali, kar se ni godilo v vsaki vinorejski razstavi, kar jaz iz lastnega opazovanja vem, kajti premovala so se uže marsikje vina, katerim je šla ničla. Obžalovati je le to, da naša razstava med velikoposesniki ni bila samo brez pospeševalcev, ampak štirje velikoposesniki nas niso ne le podpirali, temveč naravnost zavérali. Ti štirje gospodje so naravnost odpovedali se udeležitvi pri razstavi, kajti po njih mislih in besedah se je hotela s tem napraviti národna demonstracija, ne razstava, opomnja, meni nasproti prav nepotrebna, kajti jaz ne poznam ni modre, ni rudeče bôje, nego zgolj kmetijske interese in njih pospeševanje.

Kar se tiče delavnosti odbora za obrambo proti Phylloxeri, sem, podpirajoč svoj predlog o izobraženju mnogih izvedencev o Phylloxeri za Dolenjsko, narisal jo uže zelo obširno. Naznanil sem, da odbor napravi potne pouke in da je v vednem občilu z omikanimi.